Wp/cnr/Sveti Vladimir Dukljanski

< Wp | cnr

Sveti Vladimir (rođ. oko 970 - 22. 05. 1016) (cnr. ćir. Свети Владимир), poznat i kao *Sveti Vladimir Dukljanski* (na grč. *Ἰωάννης ὁ Βλαδίμηρος - Iōannīs o Vladimīros*; alb. *Shën Gjon Vladimir*; srp. i mak. *Јован Владимир*; bug. *Иван Владимир - Йоан Владимир*), je bio dukljanski knez, prvobitni crnogorski svetac, poštovan ne samo među pravoslavnim Crnogorcima, već i širem Balkana, te rimokatolicima i muslimanima u Crnoj Gori. Jedan je od četiri velika sveca Crnogorske pravoslavne crkve (bio i prije 1918. i nakon 1993. godine).

Ikona Svetog Vladimira iz manastira Ardenica u Albaniji (1739), sa scenama iz njegovog žitija na grčkom.

Danas se, usljed promjene granica, moši Sv. Vladimira nalaze u Tirani pod zaštitom autokefalne Albanske pravoslavne crkve.

Život

Prema Ljetopisu popa Dukljanina otac Svetog Vladimira zvao se Petrislav, što navodi neke istoričare na stav da je riječ o arhontu Petru, prvom pouzdano utvrđenom dukljanskom vladaru.

Na samom kraju 10. vijeka, Vladimir je vladar Duklje, koja se tada prostirala od Boke Kotorske do rijeke Bojane. Vladimir je vladao i susednim oblastima, kao što su Dalmacija, Bosna, Raška, a što Jovan Skilica opisuje kao *Tribalijom i obližnjim oblastima Srbije*. Prema nekim istorijskim dokumentima, prvi put objavljenim 2001. - 2009. u zborniku „Monumenta Montenegrina“, Vladimirova je titula možda bila *kralj Dalmacije*.

U komplikovanim vanjskopolitičkim uslovima, Vladimir je bezuspješno nastojao sklopiti sporazum protiv makedonskog cara Samuila. To je izazvalo bijes kod Samuila, pa je 997. godine poslao vojsku na Duklju. Do sukoba je došlo na rijeci Bojani. Dukljani su poraženi, a Vladimir zarobljen i odveden u Samuilov dvor na Prespi.

Samuilova ćerka se, princeza Kosara obratila se ocu za milost - makedonskom caru. Ona se zaljubila u dukljanskog kneza i uz Samouilovu saglasnost su se Vladimir i Kosara ubrzo vjenčali, te Vladimir postao vazal.

Nakon Samouilove smrti 1014. godine, novi makedonski vladar Vladislav, koji je 1015. godine preoteo vlast caru Radomiru, odlučio je ukloniti Vladimira. Pozvao ga je u Prespu, a kao garanciju da mu se neće ništa desiti poslao je Vladimiru drveni krst (po Vladimirovom zahtjevu), nad kojim se Vladislav zakleo u svoju miroljubivost. Vladimir je došao u Prespu, međutim, car Vladislav krši zakletvu. 22. maja 1016. godine, Vladimir je, šećom glave, pogubljen.

Sv. Vladimir je naslikan sa glavom u lijevoj ruci, a najvjerovatnije radi stradanja kao i Jovan Krstitelj se hram posvećenom Sv. Vladimiru posvetio imenom Sv. Jovan Vladimir. Neke Crkve su ga pod tim imenom i kanonizovali.

U Crnogorskoj pravoslavnoj crkvi Sv. Vladimir je jedan od najvećih svetaca. „Donedavno ga (Sv. Vladimira - op.a.) nije bilo u kalendaru Srpske crkve, a u Carigradskoj je uveden poslije priznanja nezavisnosti Crne Gore i autokefalnosti njene crkve.” - Marvo Orbini († 1614.).

Na dukljanskom prijestolju ga je zamijenio Vojislav, utemeljitelj crnogorske dinastije Vojislavljevića. Vladimir je bio brat od strica Vojislavu.

Pokop i prenos mošti

Pokopan je 1019. godine, kada su Vladimirove mošti prenijete u manastir Sv. Marije Krajinske, na padinama crnogorske planine Rumije, iznad Skadarskoga jezera.

Kada je Dukljansko Kraljevstvo bilo potpuno razoreno pred naletom Rašana/Srba, 1215. godine, mošti Sv. Vladimira prenešene su iz manastira Sv. Marije Krajinske u manastir Sv. Jovana Vladimira (prvi spomen imena Jovan uz Vladimir) u Elbasanu (Albanija), đe su mošti bile do 1995. godine, a od tada u Sabornoj crkvi u Tirani (đe je šedište autokefalne Albanske pravoslavne crkve).

Unutrašnje poveznice

Literatura

- LJETOPIS SVEŠTENIKA DUKLJANSKOG (http://www.montenegrina.net/pages/pages1/istorija/duklja/ljetopis_pop_dukljanina_latinicna)

Izvori

- Rajko Vujičić: SVETI VLADIMIR DUKLJANSKI (http://www.montenegrina.net/pages/pages1/istorija/duklja/sveti_vladimir_dukljanski.htm)

Vanjske poveznice

- DUKLJANSKI TRAGOVI: Stonska zadužbina kralja Mihaila (http://www.portalanalitika.me/clanak/256857/dukljanski-tragovi-stonska-zaduzbina-kralja-mihaila)

Retrieved from "https://incubator.wikimedia.org/w/index.php?title=Wp/cnr/Sveti_Vladimir_Dukljanski&oldid=5459540"